

Van: Vincent Koopman <vk@vyvey-co.be>

Datum: 27 februari 2018 om 17:50:17 CET

Onderwerp: Antw.: openbare raadpleging - jouw bemerking

Deze opmerkingen dienen als officiële reactie op de openbare raadpleging inzake het ontwerp van bijkomende norm (Herzien in 2018).

Deze opmerking kan alsdusdanig gepubliceerd worden op de website van het IBR

From: Vincent Koopman [mailto:vk@vyvey-co.be]

Sent: dinsdag 6 februari 2018 17:10

Subject: Ontwerp van aanpassing bijkomende norm - specifiek verslag zonder voorbehoud, niet OOB

Importance: High

Geachte confrater

Ik vat hierna mijn commentaar samen. Dit bericht is geschreven in persoonlijke naam en is geen weerspiegeling van het standpunt of de visie van ons kantoor. In deze mail behandel ik slechts enkel een aantal aandachtspunten zonder volledige technische studie van het volledige verslag opgenomen in bijlage 1 van het ontwerp van bijkomende norm (IBR Mededeling 5/2/2018).

Gegevens

1. De ISA-herzien zijn nog niet goedgekeurd door de minister.
2. Art 144 WvV mbt het commissarisverslag is reeds in voege.
3. De raad heeft nog geen standpunt ingenomen tenzij ze haar leden de keuze laat welk type verslag te gebruiken.

Reflecties

Met betrekking tot het referentiekader voor de jaarlijkse audit van de jaarrekening

1. Mocht de minister de ISA – herzien in de komende maanden, dan zullen deze niet retro-actief worden toegepast; bijgevolg zijn de ISA zoals van toepassing verklaard in België momenteel nog altijd van kracht als enig referentiekader.
2. Bij een inspectie door CTR, die voor 2018 start vanaf 1 maart: welke positie zal CTR / inspecteur moeten / kunnen innemen voor de toegepaste ISA (al dan niet herzien) en voor het toegepast verslag? Het IBR zal mijn inziens aan CTR een éénduidig referentiekader dienen mede te delen.
3. Bij een eventuele toekomstige claim zal de confrater zich moeten verdedigen waarom wel of niet de bestaande dan wel de herziene ISA heeft toegepast, wat hem in een ongemakkelijke positie brengt, temeer dat zijn beroepsorganisatie geen duidelijke instructies doorstuurt naar haar leden. De advocaten zullen hiervan smullen.
4. Welke is nu het referentiekader van zijn werk waarvoor een beroepsaansprakelijkheidsverzekering is afgesloten. Mocht een confrater zijn werk onder de herziene ISA hebben verricht, zijn de herziene ISA opgenomen als referentiekader in de modelpolis? Vele desastreuze scenario's voor de commissaris zijn niet ondenkbeeldig.
5. Binnen het economisch verkeer zullen twee types verklaringen circuleren en de stakeholders kunnen zich afvragen waarom in het ene geval de ene verklaring wordt gebruikt, in het andere geval de andere verklaring.

Voorstel van referentiekader in de sectie "Basis voor het oordeel zonder voorbehoud":

In plaats van: “ ... volgens de internationale controlestandaarden (ISA's).
Zou ik willen voorstellen (behoud van vorige model: “... volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing verklaard in België.”

Zodoende neemt de beroepsbeoefenaar geen onnodige bijkomende verantwoordelijkheid voor een referentiekader dat nog niet is goedgekeurd door de minister en is er slechts 1 type verklaring toepasselijk.

Of zou dit een technische inbreuk vormen?

Met betrekking tot “verantwoordelijkheden van de commissaris ...”, paragraaf 2, 1^e lid, tweede zin

Het specificeren dat het risico van afwijkingen tengevolge van fraude, doet een verwachting ontstaan dat de commissaris specifieke werkzaamheden mbt fraude heeft verricht want hij schrijft zelf dat het risico groter is en voor alle risico's voldoende en geschikt controle informatie verzamelt.

Bij een gebeurlijke claim met oorsprong fraude zal dus moeten aangetoond worden welke specifieke werkzaamheden de commissaris heeft verricht, terwijl wij niet geacht worden mogelijke fraude specifiek te dekken. De intellectuele lijn tussen wat ISA voorschrijft en de gecreëerde verwachting in ons verslag is flinterdun.

Voorstel is dan ook om deze tweede zin weg te laten.

Met betrekking tot “aspecten betreffende het jaarverslag” – eerste paragraaf

1. Het is nogal wies dat “na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden”, de commissaris concludeert. Van de commissaris kan toch verwacht worden dat hij slechts kan affirmeren nadat hij de gepaste werkzaamheden heeft verricht. Dus een pleonasme, vandaar voorstel om de zinsnede “na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden” weg te laten.
2. Kunnen we niet opnemen dat het opgenomen cijfermateriaal en beschrijving overeenkomen met het dossier en inhoudelijk alle aspecten behandelt voorgeschreven door de artikelen 95 en 96 WvV
3. Kunnen we niet opnemen dat geen uitspraak kan worden gedaan over de beschreven risico's en onzekerheden, noch over hun impact zo zij zich realiseren (cfr vorig verslag), eigen aan risico's en onzekerheden?

Met betrekking tot “aspecten betreffende het jaarverslag” – tweede paragraaf

... en plots komt “materialiteit” naar boven... terwijl in de eerste paragraaf hier geen sprake van is: een gordiaanse knoop voor een aandachtig lezer van de opinie, in de mate dat hij / zij ondertussen de moed niet heeft opgegeven om het verslag te doorploeteren. Advocaten zullen hier van smullen ingeval van een claim.

Tweedens, in de aanhef staat “Paragraaf te gebruiken wanneer ... enkel een jaarverslag publiceert”: deze paragraaf vult niets aan, tenzij verwarring. Uit een seminarie had ik onthouden dat deze paragraaf enkel bedoeld was in zoverre een jaarrapport wordt gepubliceerd. Indien dit idd zo zou zijn, dan is de paragraaf volledig opnieuw te schrijven.

Het “jaarrapport” komt onder de titel in cursief “aspecten betreffende het jaarverslag”

“Jaarverslag” is wettelijk gedefinieerd.

“Jaarrapport” is supplementair en geregeld door ISA720 (Herzien) – nog niet goedgekeurd

Zo men de herziene ISA's reeds zou willen toepassen, dan met betrekking tot “jaarrapport”: dan een afzonderlijke titel “Aspecten betreffende het jaarrapport”, met duidelijke definitie, waarbij kan verwezen worden naar ISA720 (herzien).

Zo men de ISA's zoals van toepassing verklaard in België (zoals momenteel de situatie is): de paragraaf startend met “in de context ...” is dan weg te laten.

Met betrekking tot de redactie

De aanhef "verslag" komt overeen met art 144 para 1, eerste lid, doch de term "verslag" in titel voor deel 1 en deel 2 kan mijn inziens vervangen worden door "oordeel" want deze term is ook zo opgenomen in art 144 para 1, 4° en 6°.

Trouwens, nu is het nogal verwarrend voor de lezer daar het woord "verslag" zowel wordt gebruikt in de titel als in de titel van deel 1 en van deel 2.

Verder vraag ik me af of het model voldoende begrijpbaar is voor een economisch gevormd lezer. Kunnen de zinsconstructies door een persoon kundig in de Nederlandse taal redactioneel op taalgebruik worden nagelezen?

Tweedens, is het toegestaan om titels, subtitels en paragrafen te nummeren?

Ik bereid tot verdere toelichtingen zo je zou wensen. Ik lees of hoor het wel. Voor de professionele sport zal ik een ontwerp zonder voorbehoud voor niet-OOB even opmaken ter informatie.

Alvast dank voor je tijd en je aandacht voor dit bericht.

Indien u bijkomende inlichtingen wenst of bijkomende vragen heeft kan u steeds met ons contact opnemen.

Vriendelijke groeten | Sincères salutations | Kind regards

Vincent Koopman

bedrijfsrevisor - accountant

CPA - CA

T +32 (0)9 395 04 28 | T +32 (0)2 218 18 33

Legal disclaimer | www.vyvey-co.be | [LinkedIn](#)

Member of AGN International, a worldwide

association

of independent accounting & advisory businesses | www.agn.org